

REPORTATGE | Tortosa va tenir tres alcaldes maçons i sembla que l'il·lustre polític Marcel·lí Domingo també ho fou

La maçoneria a l'Ebre, al descobert

Una aura de misteri ha envoltat sempre la maçoneria, que va ser durament perseguida pel franquisme. Properament arribarà a Tortosa una gran exposició per donar-la a conèixer

MARINA PALLÁS CATURLA

Amb motiu del tercer centenari de la maçoneria i per donar-se a conèixer a la societat, recentment Móra d'Ebre ha acollit l'exposició 'Passat, present i futur de la maçoneria a les Terres de l'Ebre'. Certament, una aura de misteri ha envoltat sempre la maçoneria, que va ser durament perseguida pel franquisme.

Albert González és enguany el Venerable Mestre de la Lògia Gallard de Josà i explica que «sobretot pels 40 anys de dictadura, molta gent té una visió dolenta sobre la maçoneria, es pensen que fem rituals satànics i coses així, quan no és ni dogmàtica ni sectària». La Respectable Lògia Gallard de Josà va ser fundada l'any 2001, a Tortosa, per un grup de maçons que residien a Tortosa, Vinaròs, Tarragona i Barcelona. L'objectiu era recuperar el treball maçònic a les Terres de l'Ebre que s'havia perdut arran de la Guerra Civil. La nova lògia va prendre aquest nom pel comandador de l'Orde del Temple a Tortosa entre els anys 1272 i 1274. González explica que al principi es reunien al Parador de Tortosa. «Però havíem de muntar i desmuntar l'espai cada vegada», detalla. Quatre germans (com es designen els maçons entre ells) eren de Móra d'Ebre i es va obrir la possibilitat de traslladar-se allà a un nou local, l'any 2010.

«Actualment estem fent gestions oficials en l'àmbit de l'Estat i de la Generalitat per tal de fer una resolució per recuperar l'honorabilitat», comenta González. El passat mes de març mateix es va celebrar un sopar de gala de la Gran Logia de España-Grande Oriente Español. El pre-

El Venerable Mestre de la Lògia Gallard de Josà, a Móra d'Ebre, envoltat de símbols maçons. FOTO: JOAN REVILLAS

sident de la Generalitat, Carles Puigdemont, va ser convidat d'honor i va afirmar que els principis maçons de tolerància, diàleg constructiu i respecte impregnen també la història de Catalunya. A Espanya hi ha diferents obediències dins la maçoneria, però en total es calcula que hi hauria uns 3.700 maçons. A Catalunya n'hi hauria 700. A la província de Tarragona hi ha dos lògies, la de Móra d'Ebre (original de Tortosa) i la de Reus, amb una cinquantena de maçons entre les dues. «La nostra voluntat és poder tornar a Tortosa i mantenir una altra també a Móra d'Ebre, amb un nou nom», detalla el Venerable Mestre.

Ara bé, en què consisteix la maçoneria? Com explica Gon-

zález, el seu principi més important és la fraternitat i el desig de construir una societat més justa i més igualitària. Tot i que predominen les masculines, també hi ha lògies mixtes i femenines. «La maçoneria és una associació dedicada a fer millor les persones. Es basa en símbols i al·legories principalment basades en la construcció», concreta. D'aquí el seu nom: *mason* en francès vol dir paleta. Els primers maçons serien d'alguna forma els paletes i enginyers que es reunien per construir les catedrals.

«A finals del segle XVII ja no se'n construïen, però més tard uns nobles que buscaven la fraternitat i la igualtat, com el que esdevindria el lema de la Revolució Francesa, es van reunir per

crear una associació. Ara, en lloc de construir catedrals de veritat, haurien de construir catedrals simbòliques al·l'interior dels homes que hi treballaven, per crear una societat més justa i igualitària», apunta.

Per aquest motiu els símbols clau en la maçoneria són els compassos, les esquadres, els regles, els nivells... I els seus espais estan plens d'aquests símbols. Els maçons s'hi reuneixen un cop al mes, a les trobades que anomenen «tingudes».

Sense religió i política

González fa vint anys que és maçó i hi va entrar arran de conèixer un altre maçó que va veure que podia estar interessat. «Has de ser una persona inquieta que

L'APUNT

Territori de grans maçons

■ A les Terres de l'Ebre consten moltes lògies al llarg de la història. Segons el catedràtic Josep Sánchez Cervelló, la primera seria a Tortosa, el 1870, sota el nom de La Razón. La capital del Baix Ebre tindria tres alcaldes maçons (Manel Bes Hédirger, Joan Benet Piñana i Josep Berenguer Cros) i també ho seria el reconegut polític i escriptor Marcel·lí Domingo.

El proper 9 de juny se celebraran unes jornades a Poblet, amb el síndic de greuges com a convidat. Per ara, la Lògia Gallard de Josà es troba treballant per portar a Tortosa properament una exposició més extensa que la de Móra d'Ebre, acompanyada també de conferències.

es pregunta sobre la vida i el sistema». A la Lògia Gallard de Josà, que és masculina, hi ha germans d'entre 27 i 88 anys. A les tingudes no es parla d'actualitat, ni de política ni de religió, i els germans poden ser de la religió que vulguen. «Hi ha germans protestants, musulmans... Creiem en un element superior, però cadascú li pot dir com vulga. Nosaltres li diem el Gran Arquitecte de l'Univers», concreta.

El difícil de la maçoneria és entrar; per sortir només cal marxar i prou. Per accedir-hi, cal una entrevista prèvia davant tres membres de la lògia, i es fa un informe per avaluar si aquesta persona és adequada. A la maçoneria tot s'aprova per consens i a través de votacions.